

Asia: Asia VN/25733/2021

Suomen digitaalinen kompassi, 2. luonnos

Kansallinen digikompassi kokonaisuutena

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Digikompassi on hyvä ja kattava selvitys Suomen digitalisaatiokehityksestä ja tarpeellinen työkalu suuntaamaan kansallisia kehitystoimenpiteitä kohti tavoitetta. Kompassin tavoitteet vaikuttavat perustelluilta ja toteutuessaan veisivät kansallista digitalisaatiota eteenpäin oikeassa suhteessa toimintaympäristön muutokseen.

Itse tekstissä on jonkin verran toistoa ja asioita kuvataan varsin monisanaisesti. Sanallista ilmaisua voisi hieman tehostaa ja tekstin painopistettä siirtää tilanteen kuvaamisesta enemmän toimenpiteisiin ja tavoitteisiin. Kokonaisuuden johtaminen edellyttää vahvaa tietojohdamista, joka voisi näkyä tekstissä vahvemmin.

Valtioiden kybervaikuttaminen on ollut tietoverkoissa arkipäivää jo ennen Venäjän hyökkäyssotaa. Sivulla 12 hyökkäyssodan sijaan voisi todeta, että uhkakenttä on laajentunut ja laajentuu edelleen huomattavasti globaalin digitalisaation myötä. Verkkoon kytketään koko ajan enemmän laitteita, jolloin hyökkäyspinta-ala ja sen kautta myös digitaaliseen turvallisuuteen liittyvät uhat kasvavat merkittävästi. Samassa osiossa voisi myös nostaa haasteeksi digitalisaation myötä kasvavat keskinäisriippuvaisuudet ja pitkät toimitusketjut.

Kompassissa puhutaan digiturvallisuudesta, kyberturvallisuudesta ja tietoturvallisuudesta usein samana asiana. VM:n periaatepäätöksessä julkisen hallinnon digitaalisesta turvallisuudesta (4/2020) todetaan, että digitaalisen turvallisuuden viitekehykseen sisältyy riskienhallintaan, toiminnan jatkuvuudenhallintaan ja varautumiseen sekä kyberturvallisuuteen, tietoturvallisuuteen ja tietosuojaan liittyviä asioita. Selvyyden vuoksi digikompassissa voisi myös käyttää digitaalinen turvallisuus -termiä.

Osaaminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Osaamisen tavoitteen 2 "Digitaaliset perustaidot ovat maailman huippua ja ne vievät eteenpäin kestävästä yhteiskunnallisesta kehityksestä" avaintulos "Kansalaisten valmiudet toimia digimaailmassa, sis. medialukutaito ja datalukutaito, ovat parantuneet" on tavoitteena laimea ja huonosti mitattava. Hyvä digitaalinen lukutaito toimii suojana informaatiovaikuttamista vastaan, joten sen merkitystä voisi korostaa muotoilemalla avaintuloksen hieman kunnianhimoisemmin.

Digitaalinen infrastruktuuri

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Sivulla 31 todetaan, että "Tärkeä elementti tietoturvaa ja tietosuojaa rakennettaessa ovat käyttäjien identifiointi ja tunnistaminen sekä roolia vastaavat osaamiset ja pätevyudet." Identifiointi on synonyymi tunnistamiselle. Pitäisikö tässä lukea "tunnistaminen ja todentaminen"?

Yritysten digitalisaatio

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Ei erityistä kommentoitavaa.

Digitaaliset julkiset palvelut

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Digitaalisten julkisten palveluiden tavoitteen 19 "Julkiset palvelut tuotetaan kokonaisturvallisuuden mallin mukaisesti" avaintulokset ovat hyviä.

Sivulla 39 todetaan, että "Nopeasti muuttuva toimintaympäristö sysää vauhtia julkisten palveluiden digikehittämiseen. Julkisten palveluiden digitalisointi voi parantaa julkisen sektorin tuottavuutta ja hillitä julkisten menojen kasvua samalla, kun ihmisten arki, yritysten toimintaympäristö ja kansalaisyhteiskunta paranee. Tämän aikaansaamiseksi uusien teknologisten ratkaisujen hyödyntäminen ei yksinään riitä, vaan toimintakulttuuria pitää määrätietoisesti uudistaa". Toimintakulttuurin muutos on edellytys tai vähintäänkin isossa osassa digikompassin toimeenpanoa. Dokumentissa ei kuitenkaan mainita miten tämä muutos toteutetaan. Miten siis varmistetaan toimintakulttuurin muutos?

Kokonaisturvallisten julkisten palveluiden tavoitteessa 19 todetaan, että "Hyvinvointialueet ja kunnat osallistuvat laajasti digitaalisen turvallisuuden kehittämiseen ja kaikkien osalta on saavutettu vuoden 2023 loppuun mennessä digitaalisen turvallisuuden kypsyystaso kolme.". Tässä voisi mainita mihin kypsyystasoon viitataan. Näin sanottuna tavoite ei aukea suurimmalle osalle lukijoista.

Kallioinen Päivi
Huoltovarmuuskeskus